

Sveriges ambassad Nairobi

Remissyttrande gällande departementsskrivelsen Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Sveriges ambassad i Nairobi är positiva till att tillämpningsområdet för utreseförbud utvidgas och ges en mer generell utformning. Ambassaden välkomnar också att straffansvar för egenmäktighet med barn ska gälla även innan ett beslut om LVU har hunnit verkställas.

Ambassaden får genom sitt konsulära arbete kännedom om svenska barn, eller utländska barn bosatta i Sverige, som far illa under en utlandsvistelse. Inte sällan handlar det om barn och unga som utsätts för former av våld eller negativ social kontroll som inte omfattats av nuvarande lagstiftning eller utreseförbud. Ett utreseförbud som enligt förslaget utformas med fokus på risker för barnets hälsa och utveckling i stället för på gärning bör i större utsträckning kunna skydda fler barn från att fara illa utomlands.

På samma sätt är det bra att ett utreseförbud ska kunna tillämpas vid risk för en skadlig utlandsvistelse i väntan på verkställighet av ett LVU-beslut. I en hederskontext kan ett ingripande av myndigheter uppfattas som skamfullt och det i sig kan utgöra skäl till att barn förs utomlands för att undanhållas från svenska myndigheter.

Ambassaden vill i sammanhanget understryka att även unga vuxna är en utsatt grupp när det kommer till skadliga utlandsvistelser. Särskilt när det kommer till skadliga uppfostringsresor med olika inslag av psykiskt och fysiskt våld är det inte ovanligt att personer över 18 år utsätts. Barn och unga vuxna som lever i en hederskontext har ofta svårt att motsätta sig familjens vilja. Det kan därmed vara svårt att motsätta sig en utlandsresa även om den utsatta personen fyllt 18 år.

Utredarna konstaterar att det inte finns skäl att inkludera personer över 18 år. Ambassaden menar att inkluderade personer upp till 21 års ålder skulle det utgöra en möjlighet att öka skyddet för denna grupp. Det ligger, som andra remissinstanser påtalat, i linje med reglerna kring LVU som i vissa fall kan omfatta den som ännu inte fyllt 21 år.

När det gäller åtgärder för att upprätthålla ett utreseförbud välkomnar ambassaden att informationen får genomslag i efterlysningsregistret och SIS. Många som lämnar Schengen gör det via andra yttre gränspassager än den svenska. Det är inte heller ovanligt att personen har ett andra medborgarskap än det svenska och därmed reser ut på ett annat pass. Det vore därför önskvärt att en registrering görs på personens personuppgifter och inte enbart på en specifik svensk resehandling/dokument.

Som en del i att upprätthålla utreseförbudet ser ambassaden positivt på att Migrationsverket får direktåtkomst till uppgifter som rör ett eventuellt utreseförbud samt att de ska notifieras av socialnämnder och domstolar i de fall som rör utländska medborgare. Ambassaden känner till fall som rör utländska barn bosatta i Sverige som utsatts för skadliga utlandsvistelser och som rest på främlingspass.

Ambassaden välkomnar och ser behov av en kunskapshöjning nationellt gällande själva utreseförbudet men även kring de olika riskindikatorer som kan utgöra skäl för att tillämpa det.

Ambassaden har inga övriga synpunkter på förslaget.

Detta yttrande har beslutats av ambassadör Caroline Vicini och handlagts av Förste ambassadsekreterare Malin Dahlberg.

Caroline Vicini